

Karenni kăn kacôn akhein takranhtan

Kanaĩ tasaikwanhtan khein,
taû cīánáshyin htŭmă akhein nu,
ka sòn-i takranhtan ũkaũ mò

 Nein 2023, January lă (18) daò

Karenni kǎn kacôn akhein takranhtan

*Kanaï tasaikwanhtan khein,
taũ cīánáshyin htũmǎ akhein nu,
ka sǒn-i takranhtan ũkaũ mǒ)*

Nein 2023, January lǎ (18) daǎ

Adĩ	1
Aklan (1) Taphonhtan Karenni taphĩ tanithũnihwĩ council (Karenni State Consultative Council- KSCC)	3
Aklan (2) Sũkännănkħũ khlaiyòn (Road Map)	11
Aklan (3) Kăn năn cukhan	13
Aklan(4) Kacôn khein akaũ, ta ba malaõ bábwaĩhtan tabanaũ akahti dò tamakhlai lahan	15
Aklan (5) Kacôn khein Karenni kăn ta-u tapaõkhau	21
Aklan(6) Bakyã taphon tacaũta-õn dò tarahãnyũ dò taplũtalaihtan	29
Aklan (7) Kacôn khein Karenni kăn tamahtan tamālan tama	31
Aklan (8) Kacôn khein Karenni kăn taciran tamaũ tama	39
Aklan(9) Pũraũ nănkħũ tataiphlõnhtan (General Provision)	45

Adĩ

Kanaĩ kein nu, dõ Karenni kãnkau, lu ba dau , ba tyanlan malanklanhtan ba tasaikwanhtan akhein, kacôn akhein nãnkhu, kacôn akhein takranhtan (interim arrangement) laraũ . Nein 2021 nein, february lã (1) daõ, beĩ Katan yĩpãn prakarãn, phãnpĩ sũkãn takrautayaò akhein htaũlaonu, laõ Katan sũkãnkau htũhtan sũkãnp hao lahan tayaõpã cõ thayũ cĩánashyin taphei tama lahan nu, anaò Katan yĩpãn prakarãn mề, maphru maphrãn bi khaucã, sũkãnp hao lahan mề, cyan taraitacũ dò saikwanhtan cĩánashyin tasaitapaĩ htũhtan preĩ. Dõ Karenni kãnkau numề, cõ mabi maphraò dò yaõpã cõ thayũ cĩánashyin tama lahan htũhtan beĩ nein 2021 , May lã (21) daõ, Demawso wein, Dõngankhã weinpron dò, sũkãnp hao lahan pablon cyan taraitacũ htaũ saipaihtan taũ kanaĩ preĩ. Karenni kãn taphĩ nithũnihwĩ councli mề, lã nein 2021 , april lã (9) daõ nu, bwaibloncũ dõ kãnkau aò aphon lahan dò phonhtan htaũ, mahtan ba thayãn sũkãnp hao tacaũta-õn nãnkhu, pralau talan cĩcã batha tamacũ tama nãnkhu lahan dò htaũkhon htaũ-ã kãru ta lu ba nãnkhu tama lahan preĩ.

Kanaĩ tasaikwanhtan akhein nu, dõ kãn akaũ ta-u tapaõkhau dò taciran tama lahan kaĩpyãlaõ dò, makaĩ ka malaõhtan lanklanraõ sũkãnp hao nãnkhu , tacitãn lahan dò tamacũ makaũ lahan nu, badĩ bada luba amaĩ amòn mwaĩ tamãlan tama, ta-u tapaõkhau tama,taciran tama lahan cõkamõ, tarahãnyũ dò bakyã tacaũta-õn tama lahan mề, makaĩ kamalaõhtan lanklanraõ nu, lu ba nề.

Kanaĩ nu, dõ sũkãnp hao talantaĩblondau akaũ, mālanklan htanba, Federal Demokreci liklãndeĩn Aklankaũ (2) akaũ aò, kacônkhein kãn tamãlan tama, ta-u tapaõkhau tama, taciran tamalahan nu, kamalaõhtan da mề lu badau khaucã, tyanlan malanklan htan ba Karenni kãn kãn kacôn khein takranhtan ũki preĩ.

Taphonhtan Karenni taphî tanithûnihwĩ council

(Karenni State Consultative Council- KSCC)

Karenni kăn taphî nithûnihwĩ council

1. Dỗ kacôn khein taũ mahtan da Federal Democreci sũkănbłon àò nu, dỗ kănkăũ àò Karenniphao lahan dò kăn pũkăn mahtanbloncũ , dỗ nănkăn akaũ àò hankhaulă krau lahan mè, thănnă pănphi pĩpran taỗ da dò, năn tahtôn, tanwĩ lahan mè madauhtan rahăntaỗ da àò tamălan tama, ta-u tapaỗkhau tama, taciran tama lahan nu, thănnă malaỗhtantaỗ da akaũ, makaĩ ma da bábwaĩaỗ nănkhũ mềrĩ, makaĩ kăn tadauhtan hõnhtan nănkhũ Karenni kănp hao pũpra mahtanblon dò, ka àòblon da dỗ tanirũniră dò tathataya akaũ nănkhũ mềrĩ, rwaĩaỗ dò Karenni taphî nithûnihwĩ council mè, phonhtan dò acòn , aphondau (5) phon àò tha-ũ.
- (a) Karenni kănkăũ àò sũpăn kănbłonphao tasaikwan aphon lahan acòn aphon.
- (b) Sũkăn parti aplaũ acòn aphon.
- (c) Karenni kăn tamahtan tamălan tama kòmiti, kòmiti aphonkaũ acòn aphon.
- (d) Prarũ aphon, pralau takhaòtakhwai aphon lahan, bakyă sũkănp hao blannũkathi tama aphon lahan , acòn aphon.
- (e) Pramu aplaũ acòn aphon.

Sũkănnănkhũ takranlai, sũkănnănkhũ nikhyũn

2. Sũkănnănkhũ takranlai, sũkănnănkhũ nikhyũn mè mwaĩ tha-ũ nè.
- (a) Ba makaĩ 2008 taphonhtan tamălan akahti .
- (b) Cĩánáshyin dò ánáshyin pũraũ ba htũmă ba.
- (c) Kăn taphonhtan tamălan akahti laki ba laỗhtan ba.
- (d) Tamahtan Federal Demokreci sũkănbłon.

Tarwaĩ

3. Kǎn taphî nithûnihwǎ Council tarwaĩ mè, mwaĩ tha-ũ.
- (a) Dǒ Karennikaũ tahtǎnkhou bloncũ akhaucǎ, makaĩ kǎn acõya kalaõhtan ba.
 - (b) Makaĩ kǎnkaũ tamahtan tamālan tama, ta-u tapaõkhau tama, taciran tama lahan, kalan-u lanpaõcũ kada aò, taphonhtan tamālan laraũ laõhtan da nu, ka niswǎ nicǎ dò yǔkh lai malaõhtan ba.
 - (c) Dǒ kǎnkaũ aò aphon pǔphon mè, kǎnkaũ sǔkǎnnǎnkhű khlaikhlon tama lahan nu, makaĩ ka mablon lai da nǎnkhű, ka mangaõrǎ ba .
 - (d) Dǒ anaò anǎ tamahtan Federal Demokreci sǔkǎnblon dò makaĩ ka tyanlan malanklanhtan kǎn taphonhtan tamālan akahti ka da nǎnkhű, ka htaũkhon htaũ-ǎ ba.
 - (e) Makaĩ cǎnǎshyin lantaĩkaĩ dò ǎnǎshyin tama katũ kadwan da nǎnkhű, mabloncũ dò sǔkhǎnp hao htaũ, ka saikwanhtan ba.

Kǎn taphî nithûnihwǎ Council tamakhlai kanaõ lahan.

4. Karenni kǎn taphî nithûnihwǎ Council tamakhlai kanaõ lahan mè, mwaĩ tha-ũ.
- (a) Tamahtan Federal Demokreci sǔkǎnblon nǎnkhű.
 - (b) Thanǎn malanklantaõ da (ta-u tapaõkhau, tamahtan tamālan, taciran) ka naũ ba nǎnkhű.
 - (c) Sǔkǎnblon takrautayaò mè, ka aò ba dǒ aphonkaũ kǎn/ Federal Unit cudeĩnkaũ nǎnkhű.
 - (d) Kǎn taphonhtan tamālan kahti ka laõhtan nǎnkhű.
 - (e) Dǒ kǎn kacôn khein tamahtan tamālan, ta-u tapaõkhau tama, taciran tamakaũ pramu lahan ka pábloncũ da tǔrǎ (30%) nǎnkhű.

- (f) Dỗ kăn kácôn khein tamahtan tamālan tama, ta-u tapaỏkhau tama, taciran tamakaủ nu, cở phidỉ dỏ khủcủ, tayủtalan, khaủ mu cở thalyủncủ , pra karaỉ (vulnerable) akhau dò, tabanaủ ka aỏ cwaỉcủ nẵkhủ.
- (g) Karenni kăn taphỉ nithủnihwỉ Council (Karenni State Consultative Coucil- KSCC) mề, dỏ tamahtanlao Federal sủkẵnblon tasaikwan acủ kácôn khein nu, dỏ tahtẵnkhau Karenni sủkẵnnẵnhủ tamakaủ nu, adaukhỉn.

Kăn taphỉ nithủnihwỉ Council tangau taprỉ htủhtỏn lahan

- 5. Kăn taphỉ nithủnihwỉ Council tangau taprỉ htaủhtỏn lahan mề mwaỉ tha-ủ.
- (a) Tatheỉtamaỏ dò tamwaỉtahẵn ka-aỏ ba dỏ Karenni kăn dò kẵnphaokaủ pralau lahan akhau.
- (b) Ta-ita phiyẻ daoyan ba tayủ sủkẵnnẵnhủ , khủcủ tahtủhtan, tayủtalan, khaủmu, tacwaỉcủ dò ta cở thalyủncủ lahan akaủ.
- (c) Tadaoyan laicủ pralau tabanaủ htủhtỏn lahan.
- (d) Tadaoyan laicủ bakyả pralau talan cicảcủ htủhtỏn lahan.
- (e) Tadaoyan tanaỉcủ, ta cở uleỉnklỏncủ dò thẵnẵn ta-u tapaỏtaỏkhau.

Kăn taphỉ nithủnihwỉ Council aphonkaủ lahan nẵnhủ, tamālan tacẵn tada htủhtỏn lahan.

- 6. Pra páblon dỏ kăn taphỉ nithủnihwỉ Council aphonkaủ lahan nu, ba aỏbwaỉhtan ba dò tacẵn tada htủhtỏn ủ lahan.
- (a) Pra ba mwaỉ dỏ, kanaỉ akheinkaủ tahtủhtan sủkẵnnẵnhủ arỉkaỉ lahan nu, thákaủ thayủ plủlaihtan dò kẵn nẵnhủ tama lahan nu, kaủ talaỏ thá ba pa ba.
- (b) Pra mwaỉ ka pablon dỏ kăn taphỉ nithủnihwỉ Council lahan nu, ba htủ ba bakyả aphon lahan aplaủ.

- (c) (1) Ba theingă badĭbada raõ năn htũ aplaũ ũphon tama khlaikhlõn dò phĭlan lanklan tamangaõ da kòmiti kacao bacõmwaĩ ahtũ aya aò manaĩ kòmiti kacao .
- (2) Ba htũ ba, thāmaghā lahan, prarũ dò bakyă pra aòsyān aphon lahan, pralau takhaòtakhwai aphon lahan, bakyă yaõpăhtan ánáshyin (CDM) tama aphon lahan, bakyă pralau blannûkathi aphon lahan dò pramu lahan , cwaĩdò-ũ bakyă aphon lahan nănkħũ aplaũ.
- (d) Pra pabloncũ dõ kăn taphĭ nithûnihwĩ Council aphon aplaũ lahan mē, ba mwaĩ ba dõ makaĩ cĭánáshyin dò ánáshyin tamapŭraũ ka htũmă nănkħũ, yaõpă saikwanhtan pŭraũ aphonkaũ laphon phon.
- (e) Pra ahtũ aphon aplaũ ũpra nu, aphon ba mwaĩ dõ cõ mabloncũ Cĭ Council dò, tasaitapaĩ tama mērĭ, sŭkănnănkħũ tama mērĭ, tapankrau tama mērĭ aphon laphon phon.
- (f) Ka pabloncũ aphoncòn lahan nu, taphonhtan tama dò tamalaõhtan da tama arĭkaĩ nu, cõ thalyũncũ khaucă, ka pabloncũ pralau cirò akhau numè, cõ thalyũncũ da numè, ba theingă phĭklôn ba da ba.

Taphonhtan Karenni taphĭ nithûnihwĩ Council

7. Karenni taphĭ nithûnihwĩ Council mē, phonhtan aò pra (17) pra tha-ũ.
- (a) Dõ Karenni kănkau aò , rĭdò Cĭánáshyin phanphi takrautayaò, phonhtan yaõ tasaikwan aphon lahan aplaũ - (4) pa
- (b) Sŭkănnănkħũ pati aplaũ - (2) pra
- (c) Tamahtan kăn tamālan tama kòmiti aplaũ - (3) pra
- (d) Prarũ aphon, pralau takhaòtakhwai aphon lahan, bakyă sŭkănpħao blannûkathi aphon lahan, acòn aplaũ - (6) pra
- (e) Htũ pramuplaũ aplaũ - (2) pra

Tarauhtan Karenni kǎn taphî nithûnihwǎ Council

8. (a) Beĩ rauhtan kǎn taphî nithûnihwǎ Council khein, pablon aklan 7 aò aphon bacǎmwaĩ acòn lahan mè, cwaĩdò mālanklan tacǎn tada aò, ba taihtan dānhyǎn nǎn aphon bacǎmwaĩ acòn kǎn taphî nithûnihwǎ Council aplaũ cirò . Pra mwaĩ taihtan dānhyǎn amyan cirò aò ùpra mè, ba htũ ba cǎn kǎn taphî nithûnihwǎ Council aphonkaũ lablanhtai.
- (b) Kǎn taphî nithûnihwǎ Council nu, dǎ kǎn taphî nithûnihwǎ Council aphonkaũ lahan khaunǎ, khaunǎ nũ, khaupǎn kacao, khaupǎn nũ dò phoncaũ (3) pra, laǎblǎnblǎ (7) pra mè, phĩhu phĩbĩ mẽ dò ba phonhtan kǎn taphî nithûnihwǎ Council tapheitama aphon.
9. (a) Kǎn taphî nithûnihwǎ Council nu, ba tyanlan malanklan ba tapheitama aphon tama dò nita lahan.
- (b) Tapheitama aphon lahan nu-
- 1) Beĩ ma tapheitama kheinnu, cǎ ba ma, ta cǎ cǎn cǎ cwan, talaò tabli dò taphî-ǎ talaò tablĩ .
 - 2) Beĩ ma tapheitama kheinnu, cǎ ba ma, talyûntalǎn dò ta-an ta-aǎ thathûthamũ lahan.
 - 3) Cǎ ba ma, ta cǎ aò dò tharithamu.
 - 4) Ta ba aòpaǎ laicũ mwaĩ bwailanyaǎ tabama tamaĩtakrǎn lahan mè, cǎ ba deinbá yákaĩ.
 - 5) Dǎ tamablancũ tapheitama lapra dò lapra kacôn , makaĩ tanirũnirǎ kaĩpyǎ nǎnkhũ, cǎ ba daòprá phabi.
 - 6) Beĩ ma tama khein, cǎ ba lankwǎn lankeincũ.

Kăn taphî nithûnihwĩ Council tapheitama nita lahan

10. Kăn taphî nithûnihwĩ Council mề, ba mabáhtan bwaĩhtan tapheitama lahan aò tha-ũ.

- (a) Dỗ kănkaũ aò acòn pũphon makaĩ ka mahtan da, kacôn khein sũkännănkħũ takranhtan lahan dò Federal sũkănbłon nănkħũ , beĩ tyanlan bwaihtan sũkännănkħũ tacăntalá lahan, tamakhlai lahan khein, makaĩ kamahtan bloncũ da tainu, ka mabá mabwaĩhtan ba.
- (b) Taponhtan kăn ta-u tapaỏkhau Council.
- (c) Ta malanklan ba kacôn khein bakyă kăn ta-u tapaỏkhau , sũkännănkħũ, tapankrau nănkħũ, takhaòtakhwai, tarahănyũ dò bakyă tacaũta-ỏn arĩkaĩ pũswĩ lahan nu, mahtan ba, talan niswĩ nicăcũ dò taphî tanithũ tayũbakhlai.
- (d) Dỗ kacôn kein kăn ta lu ba lahan nănkħũ, makaĩ ka phonhtan da, tamacũ tama kòmiti aphon nu, mangaỏră ba dò taphî tanithũ.
- (e) Kacôn kein kăn tamălan tama, ta-u tapaỏkhau tama, bakyă taciran tama lahan nănkħũ, cwaĩ tamakhlai aò, u paỏ ba dò tayũbakhlai lahan.
- (f) Tamaraỏ mablancũ dò sũkănpħao tadwăntapeĩn taphî nithûnihwĩ Council (NUCC) , kacôn kein sũkănpħao tadwăntapeĩn acỏya(NUG) ra.
- (g) Taplũtalaĩ akhein dò tamahtan Federal Demokreci sũkănbłon nănkħũ, makaĩ ka tyanlan da kăn taphonhtan nu, tamalan ba bakyă taprĩ tapran dò tamakhlai lahan.
- (h) Bakyă taplũtalaĩ takranlai lahan mề, malan ba tamakhlai dò mabá mabwaĩ htan ba.
- (i) Dỗ aphonkaũ lahan , tahteintahtă ba aò mề, ba malĩ makhlăn ba.
- (j) Makaĩ ka bwaĩhtan kăn taciranhô kacao dò taciranhô praciran ta ka da nu, dỗ kăn taphî nithûnihwĩ Council akaũ, ba mangaỏră phî tanithũ.
- (k) Bakyă kăn akaũ, taphonhtan mahtan taciranhô pũtỏn lahan nu, dỗkăn taphî tanithûnihwĩ akaũ, ba mangaỏră phî tanithũ.

- (l) Kăn tarahăn dò tacaŭta-ôn nănkhŭ, dŏ kănkăŭ aò cyan taraitacŭ aphon lahan kacôn, makaĩ kamahtan da tanirŭniră nu, ba mathapra htan ba.
- (m) Dŏ Karenni kănkăŭ aphon pŭphon akă, mangaŏră maphlubacŭ dò, makaĩ ka malanklan da kacôn kein takranhtan lahan htaŭ, makaĩ kamalan da kangă tamakhlai lahan nu, ba mahtan tyanlan ba ta lu ba tamakhlai , ta ba răma dò, tapeitama lahan.
- (n) Makaĩ kăn taphî tanithûnihwŭ Council tapheitama lahan, kamalaŏ htŭhtan da raŏ nu, tŭră dò kalăn kaba ba aò lakaŭ kaŭ mē, ba mŏnhtan ba kăn taphî tanithûnihwŭ Council ho.
- (o) Makaĩ ka ma tapheitama dŏ sŭkănp hao tadwăntapein taphî tanithûnihwŭ Council dò sŭkănp hao tadwăntapein acŏya aò ka da nu, ba rauhtan tonlai ba aplaŭ.
- (p) Makaĩ ciánashyin ka lataĩkaĩ dò ánashyin tama ka htŭmă nănkhŭ, mablŏncŭ dò sŭp hao kănp hao htaŭ, ba mahtan tasaikwan.
- (q) Phonhtan phî ba mwaĩ, kăn taphî tanithûnihwŭ Council lu ba, tamacŭ makŭ da tamakhlai aphon, tapheitama aphon dò, ba malanklan tyanlan ba anănthŭ nita.
- (r) Sŭkănp hao tadwăntapein taphî nithûnihwŭ Council (NUCC) kaŭ mērî, bakyădò anăn kòmiti lahan (JCC) kaŭ mērî, dŏ sŭkănp hao tadwăntapein acŏya (NUG) kaŭ mērî, tonlai pra lahan nu, la klan dò la klan, ba lu ba mē, ba ká dò mangaŏră ba dŏ kăn taphî nithûnihwŭ Council (KSCC) talantaĩblon lahankaŭ.
- (s) Sŭkănp hao tadwăntapein taphî nithûnihwŭ Council (NUCC) kaŭ mērî, bakyădò anăn kòmiti lahan (JCC) kaŭ mērî, tonlai pra lahan nu, ma ba ta plŭlăi ba tama, ba bwaihtônkaĩ tama.
- (t) Makaĩ kamalaŏhtan kăn taphî nithûnihwŭ Council tapheitama lahan ngă, lu ba tamakhlai lahan, tamă tatailan lahan, tamaĩtakrŏn dò ta bama tama lahan nu, ba tyanlan ba.

Khan ba tatonlai dǔ Karenni kǎn taphî tanithûnihwǎ Council (KSCC) aplaũ dǔ, aphi tama nita dǔ sǔkǎnphao tadvǎntapeĩn acǔya (NUG) kaũ wundau aplaũ lahan arĩkaĩ.

11. Pra phi nita matama dǔ sǔkǎnphao tadvǎntapeĩn acǔya (NUG) kaũ wundau aplaũ lahan nu-

- (a) Ba mabáhtan bwaĩhtan nita aò daukhlǒn mè, mwaĩ sǔkǎnphao tadvǎntapeĩn acǔya (NUG) phĩlan tabama nita lahan.
- (b) Beĩ mabáhtan bwaĩhtan bakyǎ arĩkaĩ tama lahan khein nu, ba htulwaĩ mablon dǔ Karenni kǎn taphî nithûnihwǎ Council.
- (c) Dǔ Karenni kǎn ta-u tapaǒkhau Council talantaĩblonkaũ, ta maraǒ mabluncũ lu ba tama lahan nǎnkhũ, htanphî tanithû theingǎ tamangaǒ da, blǎnmè, Karenni kǎn bakyǎ ta-u tapaǒkhau tarwaĩlanklan lahan mè, ba htũ lanklan dǔ kǎn ta-u tapaǒkhau Council aphoncaũ lahan, tamalanklan .

Khan ba tatonlai dǔ Karenni kǎn taphî tanithûnihwǎ Council (KSCC) aplaũ dǔ, aphi tama nita dǔ sǔkǎnphao tadvǎntapeĩn taphî nithûnihwǎ Council (NUCC) dǔ phlucũ kòmiti lahan (JCC) lahankaũ, praphî nita matama aplaũ lahan arĩkaĩ.

12. Sǔkǎnphao tadvǎntapeĩn taphî tanithûnihwǎ Council (NUCC) dǔ phlucũ kòmiti lahan (JCC) lahan kaũ, praphî nita matama aplaũ lahan nu-

- (a) Aplaũ lahan nu, dǔ sǔkǎnphao tadvǎntapeĩn taphî nithûnihwǎ Council dǔ phlucũ kòmiti lahan kaũ nu, ba htan bábwaĩ dǔ ba htulwaĩ mabluncũ dǔ Karenni kǎn taphî nithûnihwǎ Council mè, nita aò .
- (b) Dǔ Karenni taphî nithûnihwǎ Council kaũ nu, ba lu ba ta lanhtulwǎn mablonrǎ lahan mè, makaĩ kahtan dǔ kǎn taphî tanithûnihwǎ Council talantaĩblon lahan nu, ba kwĩn dǔ kǎn taphî nithûnihwǎ Council pra ma tapheitama aphon talǎ.
- (c) Dǔ Karenni taphî nithûnihwǎ Council talantaĩblon lahankaũ, htan mangaǒda blǎnmè, beĩ phî tamalanklan khein, ba htũ lanklan dǔ kǎn taphî nithûnihwǎ Council aphonkaũ lahan tamalanklan.

Sŭkănnănkħŭ khlayòn (Road Map)

Sŭkănnănkħŭ khlayòn (Tabama báhtan bwaĩhtan tama lahan)

13. Kacôn khein Karenni kăn sŭkănnănkħŭ khlayòn mè, ka malaŏ báhtan bwaĩhtan manaĩdò tha-ŭ mŏ.
- (a) Dŏ kănkau htănkħau pablon lahan (Stakeholders) lahan tadwăntapeĩncŭ dò ta maraŏ mablancŭ.
 - (b) Tamaphlu mablancŭ dò sŭkănpħao tadwăntapeĩn taphî nithûnihwŭ Council (NUCC), sŭkănpħao tadwăntapeĩn acŏya(NUG), kăru sŭpănkănbлонphao tasaikwan aphon lahan, kăru acôn aphon lahan .
 - (c) Dŏ kăn taphî nithûnihwŭ aphoncaŭ aphon lahan kacôn, tyanlan dò malanklan ba kăn nănkħŭ kacôn khein takranhtan .
 - (d) Dŏ Karenni taphî nithûnihwŭ akaŭ aò, tasaikwan aphon pŭpħon pablon talantaĩblondau nu, ba malanklan thă kăn kacôn khein takranhtan .
 - (e) Ba rauhtan phonhtanblan Karenni kăn taphî nithûnihwŭ Council .
 - (f) Kăn kacôn khein takranhtan lahan dò tamakħlai lahan mè, ba daũlaŏ taiphlŏnhtan ba sŭpħao kănpħao.
 - (g) Taplŭtalaĩ akhein nănkħŭ, tyanlan mahtan bakyă taprĩpran tapheitama khlay lahan.
 - (h) Tamalaŏhtan Federal sŭkănbлон nănkħŭ, Karenni kăn taphonhtan tamālan akahti mè, tyanlan pranhtan ba tamakħlai.

Aklan (3)

Kăn năn cukhan

Kăn alaĩ ian dò taphonhtan

14. Kăn kacôn khein takranhtan kaũnu, kăn alaĩ ian dò kalăn kaba hankhau nu, cwaĩdò ngaõhti ngaõrwi aòyaõ , phidĩ đồ Karenni kănkau, môn (4)môn mwaĩ Kandārāwadi môn, Kyèphogyĩ môn, Bôlakhê môn dò Mõnpai môn pablon, Karenni sũkănp hao lahan aòblon phlucũ môn lahan akaũ, cwaĩdò sũkănnănkhu akaũ bwaiceinbloncũ htaũ, kahtũ htan mwaĩ Federal sũkănb lon aphonkaũ kăn lakăn .

Tapănlan malanklan takrautayaò.

15. Kacôn khein tamahtan tamālan tama, ta-u tapaõkhau dò taciran tama taimwaĩ tamadau thyũnraũ nu, aò khutaõ dò laraũ dò laraũ talan u lanpaõcũ mè, kacôn khein takranhtan phî ta-ămakhan.

Aklan (4)

Kacôn khein akaũ, ta ba malaõ bábwaĩhtan tabanaũ akahti dò tamakhlai lahan

Bakyã pramu dò picãphao lahan nãnkũ takranhtan lahan.

16. (a) Cõ phidĩ dõ khaũ/mu cõ thalyũncũ dò dõ ta-u tapaõkhau, tamahtan tamālan, taciran cwaĩdò kalãn pũkaũ nu, pramu lahan ba pablon dò makaĩ malanklan ka da mề, ba bwaiba takranhtan lahan.
- (b) Cõ ba uleĩntõnklõncũ pramu lahan dõ sũkãnnãnkũ , takhaòtakhwai , tatheingă , tapankrau dò tadauhtan hõnhtan tamalahan kaũ dò, dõ tama kalãn pũkaũ mề, makaĩ pablon rwaĩlanklan da nãnkũ, tapheitama adau tapãnkhlai paĩkhlõn lahan, malan ba da ba.
- (c) Ba malanklan daukhlõn dõ ta raincũ ba, mwaĩ tamabi maphraò pramu lahan dò picãphao lahan dõ ta cõ raõ lahan pũswĩ akaũ , tapheitama khlaikhlõn lahan.
- (d) Tamadauhtan lũhtan ba pramu swĩkhaô tasaitapaĩ lahan bakyã kaũthá, bakyã nãn nãnkũ , tapheitama lahan nu, ba mabáhtan bwaĩhtan ba.
- (e) Maõ dò picãphao, pramu phũdõn lahan nãnkũ, lu ba tahaitabaũ dò ta-ahtõn asa lahan nãnkũ, ba prĩpran phi.

Bakyã prarũ tabanaũ nãnkũ takranhtan.

17. (a) Bakyã prarũ nãnkũ tama lahan, takhaòtakhwai tapankrau dò bakyã tahtõn tanwĩ tama lahan nãnkũ, beĩ mahtan tarwaĩlanklan khein nu, prarũ lahan ba pablõncũ ba.
- (b) Prarũ tadauhtan hõnhtan nãnkũ, acõya pũnein rwãntalai akaũ ba bwai dò sõn-i ba.

- (c) Tatheingă tama, tahaitabaŭ, tapankrau dò ta-u tapaŏkhau cwaïdò tama pŭraŭ, beï mahtan dò bwaihtan kangă tapheitama khein, ba rwaï ba dŏ prarŭ lahan nănkħŭ akhein aklan.
- (d) Makaï ka mahtan da prarŭ nănkħŭ tapheitama pŭswŭ nu, ba phonhtan ba prarŭ tama kòmiti.

Bakyă pralau talan cică macŭ dò prakaraï swaïkhaô tasaitapaï lahan nănkħŭ takranhtan.

- 18. (a) Prakaraï swaïkhaô tasaitapaï lahan nănkħŭ, makaï kanaŭ da bakyă pralau talan cică macŭ nu, tacităn akahti lahan mwaï ta-an takwăntathaò ta-aò, tahaitabaŭ, tatheingă dò bakyă tacaŭta-ŏn nănkħŭ tapheitama lahan nu, ba ma ba.
- (b) Bakyă tabwaiceinblan baraŏ kalăn dò tamadauhtanhŏnhtan ceinblan nănkħŭ lahan nu, sŭkănp hao tadwăntapeïn acöya (NUG) mèrî, sŭkăn kăru mèrî, phaôtaŭ dò phinaŭ tapheitama khlaikhlŏn tamacŭ, rwănh tŭ tamacŭ lahan dò ba bwailan tamakhlai, ba mabá mabwaïhtan ba.
- (c) Bakyă kaŭthá dò năn kaïpyăkaï lahan, ka khwaihai ceinblan dò ka maraŏ ceinblan ba tamakhlai lahan mè, dŏ kăn taphî nithûnihwŭ Council tayŭbakhlai aò akaŭ, ba bwailan mahtan ba.
- (d) Makaï kamacŭ makŭ taŭ da prakaraï swaïkhaô tasaitapaï lahan nu, lu ba khlaikhlŏn lahan, tamakhlai lahan mè, makaï kamalan ba da taphî tatheingă khlai lahan, ba ma ba.

Bakyă kăn tatheingă nănkħŭ takranhtan lahan.

- 19. (a) Makaï tanaŭ ba akahti tatheingă ka cŏ lancau lanthwŭnkaï nu, kacôn khein tatheingă takranhtan lahan mè, phaôtaŭ dŏ bakyă aphon pŭphon dò ba tyanlan malaŏhtan bábwaï ba.
- (b) Kacôn khein nu, dŏ karenni kăn tatheingă tamakaŭ, phidŭ dŏ maŏtamangaŏ dò malŭhtan tamangaŏ pŭswŭ tama(Mother Tongue Based-Multilingual Education(MTB-MLE) mè, ba malaŏhtan swănh tŭ ba.

- (c) Ba mwaĩ ba dõ phidĩ pralau tabanaũ dò khaũ/mu (Gender) tacwaĩcũ àò, Federal Demokreci tatheingă tam ba.
- (e) Sũpănkănbлонphao lahan, khũcũ tatheingăkyòn lahan dò thănăntaõ kyòn lahan, àòtaõ ba da ba.
- (f) Makaĩ ka àòcein àòklôn daleĩn nu, sũpănkănbлонphao pũraũ tamangaò,lilăi, tahtôn dò ngaõhti ngaõrwi lahan, khă cõ htũmă kaĩpyă nu, ba upaõ rahănyũ cõkamõ makaĩ kadauhtan hõnhtanraõ nu, ba malaõhtan ba.
- (g) Ba mwaĩ ba dõ tamalaõhtan Federal Demokreci sũkănbлон tacein taklôn tatheingă tamakhlai ba.
- (h) Kacôn kheinnu, sũpănkănbлонphao tasaikwan aphon lahan tatheingă aphon lahan mahtanyaõ àò tatheingă tama dò prama tatheingă tama(wunhtăn) lahan cõkamõ, pra thănăn mataõyaõ àò tatheingă tama, pra makôn tama lahan nu, ba phiklôn manăn dò ba theingă ba.
- (i) Kacôn kheinnu, sũpănkănbлонphao tasaikwan aphon lahan , tyanlanyaõ àò, tamalũ tayũ lahan nu, ba maphlucũ dõ Federal Demokreci sũkănbлон sũkănbлонphao tatheingă tamakhlai, tamalũ tayũ htũhtôn lahan.
- (j) Kacôn kheinnu, sũpănkănbлонphao mônkaũ, beĩ bakyă sũkăn kăru phîlan tamacũ makũ tatheingă tamalahan nu, ba niswi nicăphlu dõ sũpănkănbлонphao cyan taraitacũ aphon lahan, pralau takhaòtakhwai aphon lahan, sũphao kănbлонphao aphonlahan dò ba malaõhtan ba.
- (k) Kacôn kheinnu, picăphao Katan sũkănbлонphao htũ sũkăn cõ àò lahan numè, makaĩ malũphi tatheingă ka da nu, ba mahtan ba.
- (l) Dõ kăn akaũ tatheingă aphon pũphon nu, ba phikhlôn manăn ba dò, ba phaõhtu mabloneũ ba.
- (m) Picăphao praphali khaũ/mu lahan, sara saramaõ lahan nu, phonhtan aphon lahan, thāmāghā lahan ba da lũlwa ba.
- (n) Pra pablon dõ tasaikwan akaũ lahan, makaĩ ka malũphi daleĩn tatheingă nu, ba ma ba.

Bakyă kăn tahaitabaŭ nănkħŭ takranhtan lahan.

20. (a) Kacôn khein makaĩ sŭkănpħao kanaŭ badau ta-u tapaŏ tahaitabaŭ dò ka aòtaŏ aòphyûn ba nu, maphlubloncŭ dò bakyă tahaitabaŭpán aphon pŭphon htaŭ, ka tyanlan takranhtan lahan dò ba mabá mabwaihtan ba.
- (b) Dŏ tasaikwan akheinnu, sŭkănpħao nănkħŭ lu ba ta-u tapaŏ tahaitabaŭ tabahtòn dò kanaŏ lahan nănkħŭ, makaĩ kamacŭ phî da mē, ba prĭpranhtan ba.
- (c) Madauhtan lŭhtan ba pra phi nita matama dŏ tahaitabaŭ tama aphon lahan tacăn tada dò, ka mahtan ba, tacăn tada bwábwai aò, tahaitabaŭ tama lahan mŏ.
- (d) Ka phînaŭ manănlanklan ba mŏ prama tahaitabaŭ tama lahan, tamalahan mŏ.
- (e) Maraŏ mablon dò sŭkăn kăru htaŭ, taraicŭ tasweitasă dò takhwaihai tamalahan mē, laklan dò laklan ka ma báhtan bwaihtan ba mŏ.
- (f) Aphî da prama tahaitabaŭ tama lahan ta-aòkăn tacaŭta-on aò, tamakhlai lahan mē, ka bwailan dò mabáhtan bwaihtan ba mŏ.
- (g) Mablancŭ dò thănăntaŏ tama lahan htaŭ, ta-u takhwai tahaitabaŭ tapheitama lahan numē, ka ma laŏhtan bábwaiŕaŏ mŏ.
- (h) Akahti kyòn lahan dò tŏnlŭdaukyòn lahan, tamalŭ tayŭkhlai lahan dò kyònkaŭ tama lahan nu, ka tyanlan ba taphî tahaitabaŭ tattheingă arĭkaĩ dò kama laŏhtan ba mŏ.

**Pablon dǔ baòblan yaǒpǎ sǔkǎnphao takrautayaò
tapheitama lahan (Civil Disobedience Movement (CDM))
kaǔ pramata (wunhtǎn) lahan nǎnkhǔ takranhtan lahan.**

21. (a) CDM wunhtǎn lahan nu, lapra dò lapra , cwaǐdò nǎn tamapán akaǔ, cwaǐdò tacǎn tada aò, cwaǐdò nikǎ mama tama akaǔ tǔra aò bakyǎ tama lahan nu, makaǐ kaphi nita daôma ka na nu, tyanlan tapheitama takranhtan lahan dò malaǒhtan bábwai ba mǒ.
- (b) Taphî tamacǔ makǔ CDM wunhtǎn lahan lǎkā mè, ka mahtan lanklan badǐbadaraǒ ba mǒ.
- (c) Tamacǔ makǔ lahan nu, manǎn lanklan titeǐraǒ cirò lahan htaǔ, makaǐ kanaǔ ba cwaǐcǔ da tamacǔ numè, ba malanklan prǐpranhtan ba.
- (d) CDM wunhtǎn lahan mè, dǔ taplǔtalaǐ akhein nu, bakyǎ dǔ lapán dò lapán, taphiha phî ba nita lahan nǎnkhǔ, takranhtan lahan numè, mahtan bayaǒ.
- (e) Dǔ taplǔtalaǐ akhein nu, makaǐdò kamaraǒ manaǔ ceinblanbā bakyǎ CDM wunhtǎn lahan tapheitama lancau lanthwǔnkaǐ nǎnkhǔ takranhtan lahan nu, ba malaǒ pranhtan ba.

Bakyǎ pra-aòsyān tabanaǔ takranhtan lahan.

22. (a) Lapra pra mèrî, bakyǎdò nǎn khǔcǔ nǎnkhǔ tapheitama lahan, ngaǒhti ngaǒrwǐ lahan, tamangaǒ dò lilaǐ tahtǒn lahan nu, upaǒ mahtan lǔlwa ba da ba.
- (b) Pra-aòsyān lahan, dǔ tapablon sǔkǎnnǎnkhǔ tama nu, ba phiha malaǒhtan ba.
- (c) Kǎn taphî nithûnihwǐ Council mè, bakyǎ tarahǎnyǔ dǔ kǎn akaǔ aò khǔcǔ lahan dò pra-aòsyān tabanaǔ lahan nǎnkhǔ tama tayǔkh lai dò tama arǐkaǐ lahan mè, ba taiphlǒn htan ba.

Bakyă nikăba tadeibá yákaĩ tabanaũ dò tamahai maraõ ceinblan nănkħũ, takranhtan lahan.

23. (a) Dõ kacôn akhein , ta nikă ba deibá yákaĩ tabanaũ lahan, tamanăn cirò lahan nu, mablon maraõ dò aòphyûn aòtaõ takhaòtakhwai aphon lahan dò ba manăn lanklanraõ ba.
- (b) Dõ kacôn khein ta nikă ba deibá yákaĩ tabanaũ lahan nănkħũ, tamalaõhtan ba tateĩtamaõ dò takhwaihai maraõ ceinblan nănkħũ mè, ba phonhtan taplũtalai akhein tateĩtamaõ (Transitional Justice) tamakhlai lahan Commission dò mahtan ba.

Bakyă pralantăn dò maõpră phăpră lahan nănkħũ takranhtan lahan.

24. Ba mahtan bwaiba pralantăn dò maõpră phăpră lahan bakyă ta-aòcaô anlein nănkħũ takranhtan lahan.

Kacôn khein Karenni kăn ta-u tapaõkhau

Kăn ta-u tapaõkhau takrautayaò lanba da, alaĩ ian

25. Kăn kacôn khein takranhtan kaũnu, kăn alaĩ ian dò kalăn kaba hankhau nu, cwaĩdò ngaõhti ngaõrwi aòyaõ , phidĩ dõ Karenni kănkăũ, môn (4)môn mwaĩ Kandārāwadi môn, Kyèphõgyĩ môn, Bõlakhẽ môn dò Mõnpai môn pablon, Karenni sũkănp hao lahan aòblon phlucũ môn lahan akaũ, cwaĩdò sũkănnănkhuũ akaũ bwaiceinbloncũ htaũ, kahtũ htan mwaĩ Federal sũkănb lon aphonkaũ kăn lakăn .

Taphonhtan ta-u tapaõ môn

26. Dõ kacôn khein tabwaicòn Karenni kăn ta-u tapaõkhau môn nu, phi kanaõ dõ môn ta-u tapaõkhau (4) ki akaũ dò phonhtan ba mỗ.

Taphonhtan wein lahan dò ta-u tapaõkhau

27. Kacôn khein bakyă Karenni kăn ta-u tapaõkhau wein lahan nu, malan aò (19) wein dò, Karenni kăn ta ba paõkhau aphon mề, maraõ mablon dõ lăhti lăkăn mahtan aòyaõ mwaĩ, kăn akaũ aò sũpănkănb lonphao tasaikwan aphon lahan tapaõkhau htaũ, tacităn lu ba aò mề, prĩpran phonhtan da.

Taphonhtan Karenni kăn ta-u tapaõkhau Council

28. Kăn taphi nithũnihwĩ Council nu, dõ kacôn khein Karenni kăn ta-u tapaõkhau Council mề, mangaõ răcũ dõ kăn taphi nithũnihwĩ Council akaũ dò ba rauhtan phonhtan ba manăĩ tha-ũ.

(a) Kăn ta-u tapaõkhau Council khaună,

(b) Kăn ta-u tapaõkhau Council khaunăn nithũ 1,

(c) Kăn ta-u tapaõkhau Council khaunăn nithũ 2,

- (d) Kăn ta-u tapaôkhau Council khaupôndau,
- (e) Kăn ta-u tapaôkhau Council khaupôn 1,
- (f) Kăn ta-u tapaôkhau Council khaupôn 2,
- (g) Kăn ta-u tapaôkhau Council prapaôkrau
- (h) Kăn nănkhu kômiti prakhannita lahan.

Kăn ta-u tapaôkhau Council khaună, khaunăn nithủ lahan tacăn tada ,

29. Kăn ta-u tapaôkhau Council khaună, khaunăn nithủ lahan nu, ba aôbwaï ba dò tacăn tada ũkaũ.
- (a) Sũkănnănkhu, tasaipaï nănkhu, ta-u tapaôkhau nănkhu, nithủ nirwaïcăn tatheingă ba aô.
 - (b) Taniswĩ mangaôră dò sũkăn kăru tama nu, ma ba da.
 - (c) Sũpănkănblophao tasaikwan aphon lahan dò sũphao kănp hao tahtôncũ dôn cũ ba aô.
 - (d) Karenni kăn dò Karenni pralau lahan nănkhu, cõrwaingă, khannă, matama ba da.
 - (e) Karenni ngaôhti ngaôrwĩ dò sũkănp hao ta-aôkăn arĩkaĩ nu, tapanlai, rwaĩthei ba aô.
 - (f) Phinaũ pônba dô Karenni kăn kacôn akhein, takranhtan lahan dò, malaôhtan bábwaï ba da.
 - (g) Ba theingă năthei badĩ badaraô năn aphon tamakhlai lahan dò , ba aô ba dô tarwaĩlanklan da khaupôn lahan takrautayaò akhau.
 - (h) Bamwaï dô aô khai lăhti lăkăn lablanhtai dô Karenni kăn akaũ syantaô nein(10) , kănp hao lapra.
 - (i) Phidau phihataô pra, aphon, môn, khũcũ cõ ba aô.
 - (j) Ka pablon dô kăn taphĩ nithủnihwĩ Council aplaũ lahan nu, ba mwaï ba dô makaĩ ciánashyin dò ánashyin tama pũraũ ka htũmă nănkhu, yaôpă saikwanhtan dò tama pũraũ aphon lahan akaũ.

- (l) Pra ahtũ aphon aplaũ ùpra nu, aphon ba mwaĩ dõ cõ mabloncũ Cĩ Council dò, tasaitapaĩ tama mètĩ, sũkännänkhũ tama mètĩ, tapankrau tama mètĩ aphon laphon phon.

Kăn ta-u tapaõkhau Council khaupõndau dò khaupõn lahan tacăn tada,

30. Kăn ta-u tapaõkhau Council khaupõndau dò khaupõn lahan nu, ba aòbwaĩ ba dò tacăn tada ùkaũ.

- (a) Kanaĩkhein sũkännänkhũ tama nu, theingă rwaĩbyan ba da .
- (b) Taniswĩ nihwăn kamein tapheitama nu, ma ba cãnraõ ba.
- (c) Karenni kăn dò Karenni pralau lahan nănkhũ, cõrwaingă, khannă, matama ba da.
- (d) Ba htũ ba kăn Council khaună lahan nănkhũ ngòncaũ dò macũ makũ ba da .
- (e) Phinaũ pônba dõ Karenni kăn kacôn akhein, takranhtan lahan dò, malaõhtan bábwaĩ ba da.
- (f) Htănkhou yũkh lai ba kăn kòmiti lahan ba da.
- (g) Sũkännänkhũ dò tapheitama khlaikaò baraõ.
- (h) Bamwaĩ dõ aò khai lăhti lăkăn lablanhtai dõ Karenni kăn akaũ syantaõ nein(10) , kănp hao lapra.
- (i) Phidau phihataõ pra, aphon, môn, khũcũ cõ ba aò.
- (j) Kănkau sũphao kănp hao tahtôncũ dòn cũ ba aò.
- (k) Ka pablon dõ kăn taphĩ nithũnihwĩ Council aplaũ lahan nu, ba mwaĩ ba dõ makaĩ cĩánáshyin dò ánáshyin tama pũraũ ka htũmă nănkhũ, yaòpă saikwanhtan dò tama pũraũ aphon lahan akaũ.
- (l) Pra ahtũ aphon aplaũ ùpra nu, aphon ba mwaĩ dõ cõ mabloncũ Cĩ Council dò, tasaitapaĩ tama mètĩ, sũkännänkhũ tama mètĩ, tapankrau tama mètĩ aphon laphon phon.

Kăn ta-u tapaõkhau Council aphon lahan tacăn tada,

31. Kăn ta-u tapaõkhau Council, Council phon lahan nu, ba aõbwaĩhtan ba dò tacăn tada ũkaũ.
- (a) Ba mwaĩ ba dõ kăn atõn kòmiti khan nita lahan.
 - (b) Bakyădò anănthũ tapheitama laraũ raũ nu, ma ba da ba cãnraõ dò htănkhou ba da.
 - (c) Karenni kăn dò Karenni pralau lahan nănkhu, cõrwaingă, khannă, matama ba da.
 - (d) Phinaũ pônba dõ Karenni kăn kacôn akhein, takranhtan lahan dò, malaõhtan bábwaĩ ba da.
 - (e) Bakyă năn aphonkaũ tahtôncũ dõncũ ba aò (bacõmwaĩ) dõ tamakhlai akaũ mada macăn dò, kăn taphĩ nithũnihwĩ Council aò-ápra tahtôncũ dõncũ ba aò.
 - (f) Sũkănnănkhu dò tapheitama khlaikaò baraõ.
 - (g) Bamwaĩ dõ aò khai lăhti lăkăn lablanhtai dõ Karenni kăn akaũ syantaõ nein(10) , kănp hao lapra.
 - (h) Sũphao kănp hao tahtôncũ dõncũ ba aò.

Kăn ta-u tapaõkhau Council nita dò maphi da lahan,

32. (a) Kăn ta-u tapaõkhau Council mề, ba laicũ maba nita aò tha-ũ.
- 1) Kăn kacôn khein takranhtan mề, talaicũ malaõhtan bábwaĩ.
 - 2) Dõ tamălan pũraũ phĩlan aò nita lahan mề, ta ma ba.
 - 3) Kăn taphĩ nithũnihwĩ Council sũkănnănkhu tayũkhlai lahan nu, tamalaõhtan bá bwaĩ ba.
 - 4) Tamahtan talantaĩblon.
 - 5) Pũnein pũlă tapheitama dò tataihtan danhyũnli nu, ba taihtan ba dõ kăn taphĩ nithũnihwĩ aò.
 - 6) Bakyă cĩánáshyin dò ánáshyin tama kahtũmă , sũkănp hao tasaikwan (ayědòpon) kaphĩ da nu, tamaraõ mabloncũ dò kamein aphon .

(b) Kăn ta-u tapaôkhau Council mề-

- 1) Makaĩ kamalaô bábwaĩhtan da bakyă kăn kacôn kein taphonhtan tamālan akahti takranhtan nu, phonhtan taluba kòmiti dò aphon lahan, tahtănkhou upaô wunhtăn lahan, tamaphlu mabluncũ dò kăru aphon lahan dò pra kăru tama lahan mề, ma da.
- 2) Taihtan dānhyũn dô tatyānlan kacôn khein kăn taphonhtan tamālan akahti kòmiti aò khlai tama dò tamālan lahan dò ta bama lahan, tanôn tamā, tamā tayũkhlai lahan mề, mahtan da.
- 3) Bloncũ sũkănp hao tadwăntapeĩn acôya mềrĩ, bloncũ kăru kăn/Federal Unit ta-u tapaôkhau aphon mềrĩ, ba tũră bakyă laklan klan mề, maphlu mabloncũ da.
- 4) Makaĩ mablon mangaôră dò sũkănp hao tadwăntapeĩn acôya nu, ba lu ba mề, tonlai aplaũ dô Karenni kăn taphĩ nithũnihwĩ Councilkaũ aò sũkănp hao tadwăntapeĩn acôya(NUG) kaũ, phi nita htũ wundau mwaĩ prahtănkhou lahan mề, kahtan anănthũ dô ta-u tapaô Council talantaĩblonkaũ da.
- 5) Makaĩ kamalaô bábwaĩhtan da ta-u tapaôkhau tama lahan nu, talu ba pra ma tama ba aò mề, phĩ tama nita, madau malũ htan ba anănthũ tada tacăn tapheitama nu, ma da.
- 6) Dô ta-u tapaôkhau Council nu, lu ba kòmiti lahan mề, phonhtan á ba, ba dò ba makaĩ numề, htulwaĩ mangaôră dô kăn taphĩ nithũnihwĩ Council dò, makaĩ mề da da.
- 7) Cwaĩdò kăn taphĩ nithũnihwĩ Council tayũkhlai aò, bloncũ sũkănp hao tadwăntapeĩn acôya mềrĩ, bloncũ sũkăn kăru aphon lahan mềrĩ, maraô mabloncũ da.
- 8) Makaĩ ka malaô bábwaĩhtan da tama lahan lu ba tamakhlai lahan mề, dô kăn taphĩ nithũnihwĩ Council tathayũ lanklan akaũ , malanklan laôhtan ba da.

Taphonhtan Karenni kăn ta-u tapaõkhau Council dò tarauhtan Council phoncaũ lahan.

33. (a) Kăn taphî nithûnihwĩ Council aphonkaũ àò aphoncũ lahan nu, Karenni kăn ta-u tapaõkhau Council khaunã, khaunã nithũ lahan tama yahtũ nănkħũ, cwaĩdò aklan 29 akaũ tamālanklan tacăn tada àò aplaũ lahan, myan cirò mè, taihtan danhyũn đố kăn taphî nithûnihwĩ Council àò da.
- (b) Kăn taphî nithûnihwĩ Council mè, đố aphoncaũ akaũ aphon lahan phĩlai cirò àò aplaũ lahan akaũ mwaĩ, kăn Council khaunăn, khaunã nithũ lahan nu, mangaõrã dò ba rauhtan ba.
- (c) Kăn ta-u tapaõkhau Council khaunăn nu, cwaĩdò aklan 30 , aklan 31 kaũ tamālanklan àò tacăn tada akaũ, kăn ta-u tapaõkhau Council khaupõn kacao, khaupõn lahan, prapaõkrau dò kăn nănkħũ kòmiti khan nita tama lahan nănkħũ, manănkłon myan cirò htaũ, đố kăn taphî nithûnihwĩ Council tathayũ lanklan àò akaũ, ba phĩ lanklan ba nita.

Kăn ta-u tapaõkhau Council aphoncaũ lahan tama akhein

- 34 Kăn ta-u tapaõkhau Council aphoncaũ lahan tama akhein mè, taũ đố tasaikwan akhein bacõma kacôn khein htaũ akaũ. Blănmè, đố sũkănnănkħũ tahtũhtan àò akaũ, tama akhein mè,ba ngĩ pwũn (4) nein mè, kăn ta-u tapaõkhau Council aphaucaũ ù lahan mè, cwaĩdò Karenni kăn kacôn khein takranhtan àò, ba rauphi dò phonhtan ba blan.

Taphî kăn ta-u tapaõkhau Council aphoncaũ lahan takamā

35. (a) Kăn ta-u tapaõkhau Council aphoncaũ lahan nu, ba malon mamã cwaĩdò ũkaũ laraũ raũ ba àò mè, ba bao-u htubyan Council aphoncaũ lahan dò phĩ takamā.
- (1) Tadeibá yákaĩ Karenni kăn , tamwaĩtahan dò tateĩtamaõ.
- (2) Tadeibá yákaĩ kacôn khein takranhtan (bacõmwaĩ) bakyã ta-u tapaõkhau khlai tama dò đố tamaĩtakrõnkaũ àò arĩkaĩ laraũ raũ.

- (3) Tamu tari cồ raố, an tũkhau.
- (4) Ma takamā talon tamă adau àò laraũ raũ.
- (5) Dồ taphîlan tama nita lahan mề, ta cồ ma báhtan bwaĩhtan.
- (b) Cwaĩdò aklanphao (a), aklanphao syan (1) (2) (3) (4) (5) àò nu, beĩ bao-u htubyan ta-u tapaốkhau Council aphoncaũ lahan kheĩn, ba phonhtan ba tabahtòn nănkũ, tabao-u htubyan Commission laki dồ ta-u tapaốkhau Council aphon akaũ htaũ, tabao-u htubyan ta-usũ lahan nu, ba taihtan danhyũ ba dồ ta-u tapaốkhau Council tahtũhtòn talantaĩblon àò.
- (c) Dồ kăn taphî nithũnihwĩ nu, taphî takamā ba àò taimề, ba dănhtan ta-u tapaốkhau Council aphoncaũ lahan tamaũ dồ Karenni kăn, tacirăn ho kacao àò.
- (d) Karenni kăn, kăn tacirăn tamaũ ho kacao nu, ta-u tapaốkhau Council aphoncaũ lahan takamā àò ba taimề, ba htaupăkaĩ dồ ta-u tapaốkhau ahtũ aya htaũ, cwaĩdò tamālan àò, ba phî takamā.

Tamahtan kăn ta-u tapaốkhau Council talantaĩblon.

36. (a) Kăn ta-u tapaốkhau Council talantaĩblon mề, lală ba ma lablan.
- (b) Dồ kăn ta-u tapaốkhau Council talantaĩblon dò tahtũhtòn talantaĩblon lahan nu, cwaĩdò tabama àò akaũ, ba ká dồ kăn ta-u tapaốkhau Council khaună dò ba ma ba.
- (c) Dồ Karenni kăn Council tahtũhtòn talantaĩblon lahan nu, ta bahtũhtòn cwaĩ ủaũ mề, Council khaunăn ká talantaĩblon da.
- 1) Beĩ ta bamahtan Karenni kăn tahtũhtòn tarahănyũ tama, tacaũta-ồn tama dò tahtai tama lahan akhein.
 - 2) Dồ kăn akaũ kòmiti lahan, talan niswĩ nică mangaốrăcũ ba àò khein.

- 3) Beĩ tabaphĩ Karenni kǎn ta-u tapaǿkhau Council aphoncaũ laprapra takamā ba aò khein.
- 4) Beĩ tataiphlǒnhtan kǎn akaũ, tahtũhtòn akhein ba aò khein.
- (d) Tahtũhtòn arĩkaĩ laraũ raũ nǎnkhũ, ba lu ká talantaĩblon ba aò mè, dǒ ta-u tapaǿkhau Council aphoncaũ lahankaũ pra lakhaǿ takwĩhtan ba aò mè, ta-u tapaǿkhau Council khaunǎ mè, ba ká ba talantaĩblon.

Talantaĩblon tǒnkhau tǒnbá

37. Dǒ talantaĩblon kaũ, kǎn ta-u tapaǿkhau Council aphoncaũ ba htan pra lakhaǿ cǔkhau mè, talantaĩblon tǒnkhau htũhtan da.

Talantaĩblon tarwaĩlanklan

38. (a) Dǒ kǎn ta-u tapaǿkhau Council talantaĩblon tarwaĩlanklan tataǿthá rĩdaukhlǒn lahan nu, ba malanklan dǒ pra ahtan talantaĩblonkaũ Council aphoncaũ (75)yakaũ tathayũ mẽ aò akaũ.
- (b) Dǒ kǎn ta-u tapaǿkhau Council talantaĩblon thayǎn tarwaĩlanklan lahan nu, ba malanklan dǒ pra ahtan talantaĩblonkaũ Council aphoncaũ lahan lakhaǿ cǔkhau, tathayũ mẽ aò akaũ.

Tamangaǿrǎ mablon dò sǔpǎn kǎnblonphao tasaikwan aphon lahan.

39. Kacôn khein, taphonhtan Karenni kǎn ta-u tapaǿ môn, bakyǎdò tamalaǿ bábwaĩhtan nu, ba mangaǿrǎ mabloncũ dò, aòkhai lǎhti lǎnkǎn mwaĩ, sǔpǎn kǎnblonphao tasaikwan aphon lahan akaũ aò, ta-u tapaǿ aphon lahan .

Bakyă taphon tacaŭta-ŏn dò tarahănyŭ dò taplŭtalaĩhtan

Bakyă taphonhtanblan tacaŭta-ŏn dò tarahănyŭ dò takhwaiceinblan takranhtan

40. (a) Dŏ Karenni kăn kaŭ aò, tarahănyŭ sŭkănp hao yŭphao aphon lahan tasŏn-i taraitacŭ, bakyă ta-upaŏ takranhtan lahan mề, Karenni kăn taphi nithŭnihwŭ Council dò kacôn khein kăn ta-u tapaŏkhau Council lahan tayŭkhlai akaŭ, ba aò ba dŏ, bakyă tarahănyŭ dò tacaŭta-ŏn takranhtan yŭpán bloncŭ kòmiti tahtănkhou akală.
- (b) Dŏ kacôn khein tasaikwanhtan ánashyin tarwaĩkhlai ba htaŭpwŭn khein, taplŭtalaĩ taŭ khein nu, dŏ kăncingaŏ(nwe-ŭ) khein tasaikwan akaŭ, htŭhtan dŏ kănkau aò, tarahănyŭ sŭkănp hao yŭ taphon lahan dò, tacaŭta-ŏn aphon lahan nu, (tarahănyŭ sŭkănp hao aphon lahan, kăn yŭ aphon lahan) mề, tabwaĩkaĩblan taraitacŭ , tabwaiblon yŭpán dò taphon ceinblan lahan nu,tŭră dŏ bakyă tacaŭta-ŏn dò tarahănyŭ taphon ceinblan tamakhlai, tama tayŭkhlai lahan kaŭ , ba malai ba mŏ. Ŭkaŭ nănkŭ dŏ kacôn khein nu, kăn taphi nithŭnihwŭ Council mề, bakyă tŭră dŏ taphonceinblan tarahănyŭ nu, ba tyanlan mahtan ba takranhtan tama lahan, tabama khlai lahan.
- (c) Dŏ tasaikwan akhein nu, pra mwaĩ dŏ swaĩhtankaĩ dŏ yŭpán aphon lahan nănkŭ, makaĩ tapheitama ka aò dò ka malŭphi daleĩn tattheingă mề, ba ma ba takranhtan lahan. Beĩ mahtan ba tha-ŭ khein, khaŭ/mu(Gender) nănkŭ, ba ma cwaĩcŭ ba.

- (d) Kǎn ta-u tapaôkhau Council dò beĩ tasaikwan akhein htaũ Karenni kǎn acöyǎ mè-
- 1) Dǒ tasaikwan akheinkaũ pra cudeĩn khandeĩn kaĩ tasaikwan aphon lahan mè, makaĩdò anǎnthũ ka pranceinblanraǒ da anǎnthũ ta-aòkǎn nǎnkhũ, ba bwailan mahtan ba anǎnthũ tamakhlai.
 - 2) Dǒ tasaikwan akheinkaũ, pra akhanthũ tasaikwan yĩphao lahan mè, ma tatheingǎ manǎn anǎnthũ dò tamacũ anǎnthũ hyûnpônphao lahan tama lahan nu, ba ma ba.
- (e) Dǒ yĩpánkaũ pra nikǎ khanba tama bi maphraò lahan nǎnkhũ, makaĩ kanaũ ba da tateĩtamaǒ nu, ba prĩpran mahtan ba.

Kacôn khein Karenni kăn tamahtan tamālan tama

Kacôn khein tamahtan tamālan takrautayaò

41. Kacôn khein karenni kăn tamahtan tamālan takrautayaò nu, àò dǔ 2020 neinbwaĩ, pati pǔraũ tarauhtan pwěkaũ, sǔphao kǎnp hao tathayũ dò naũ ba tarauhtan htaũ, cǔ àòblon mablon dò prakarǎn phanphi takrautayaò cĩ aphon mwaĩ, àò dǔ Karenni kǎnkaũ, lūdò thyũnraũ, naũ ba tarauhtan aplaũ lahan cudeĩnkaũ.

Taphonhtan Karenni kăn tamahtan tamālan kòmiti

42. (a) Kacôn khein makaĩ ka mahtan da Karenni kăn tamālan nu, dǔ 2020 neinbwaĩ, pati pǔraũ tarauhtan pwěkaũ naũ ba tapĩ tanain htaũ, phinaũ laicũ da, sǔkǎnp hao tadwǎntapeĩn taphĩ nithũnihwĩ Council tatyanlan malanklan yaǔ àò, “Federal Dimokreci liklǎndeĩn” akaũ (1-2) dò, Karenni kăn kacôn khein takranhtan lahan htaũ, maraǔ mabloncũ cǔkamǔ, cǔ àòblon mabloncũ dò pra karǎn phanphi takrautayaò cĩaphon aklan 43 àò, blandò naũba tarauhtan lūdò aplaũ lahan , kacôn khein Karenni kăn tamahtan tamālan kòmiti mē, phonhtan blon dò phi ba kăn tamahtan tamālan takrautayaò.
- (b) Kacôn khein kăn tamahtan tamālan kòmiti mē, dǔ kòmiti aphoncaũ àò-á pra tathayũ akaũ, ba rauhtan khaunǎ, khaunǎ nithũ.

Kacôn khein tamahtan da tamālan.

43. Kăn tamahtan tamālan kòmiti mē, bakyǎ mahtan ba, kăn kacôn khein tamahtan tamālan tama lahan mē, dǔ Karenni kăn kacôn khein takranhtankaũ àò, tǔrǎ dò sǔkǎn tarwaĩkhlai, tanithũ, sǔkǎn tama tayũkhlai àò, makaĩ kamalaǔ bábwaĩ htan da nǎnkhũ, ba lu ba tamālan laswĩ swĩ mē, mahtan da.

Makaĩ tyanlan mahtan tamālan nănkhũ, tamahtan mangaõră

44. Kăn tamahtan tamālan kòmiti mè-

- (a) Makaĩ kamalaõ phlõnhtan da kacôn khein Karenni kăn lu ba tamālan lahan nu, ka malanklan taiphlõnhtan àò tamālan htaũcakra lahan mè, dõ kăn kacôn khein takranhtan nu mērî, dõ Karenni kăn taphî nithûnihwĩ Council tamakhlaikaũ nu mērî, makaĩ katũ kară da nu, ba mangaõră dò kăn taphî nithûnihwĩ Council htaũ ba phi taklăndeĩn mỗ.
- (b) Kăn taphî nithûnihwĩ Council taklăndeĩn ba naũ mè, tamālan htaũcakra ũkaũ nu, malaklan dò tamālan da.

Tataihtan danhyũn tamālan htaũcakra

45. (a) Cwaĩdò kală tyanlan àò aphon dò pra lahan mè, tamālan, khlai tamālan, tabama akaũ, taihtan danhyũn dõ kăn tamahtan tamālan kòmit àò, tamālan htaũcakra da.

- 1) Kăn tamahtan tamālan kòmiti aplaũ,
- 2) Kăn ta-u tapaõkhau Council,
- 3) Kăn praciran tamaũ kacao

- (b) Kăn tamahtan tamālan kòmiti nu, cwaĩdò aklanphao (a) àò, taihtan danhyũnhtan tamālan htaũcakra lahan nu, dõ kăn tamahtan tamālan kòmiti talantaĩblonkaũ ba ma taniswĩ malanklan lahan.

Tamālan tahtũ lanklan

46. Kăn ta-u tapaõkhau Council khaunăn mè-

- (a) Kăn tamahtan tamālan kòmiti mahtan lanklan àò tamālan lahan mè, makaĩ kasõn-i da nu, beĩ phinaũba mõnnũ mõnthă taũ (14) daõ akaũ, ba tyanlibõn dò taiphlõnhtan ba.
- (b) Cwaĩdò malan yaõ akheinkaũ, kăn tamahtan tamālan kòmiti tonlai bakyă tamālan nu, ba phĩceinblan tathayũtai tamangaõ lahan htaũ, ba tonceinblan dõ kăn tamahtan tamālan kòmiti àò mè da.

- (c) Ta-arîkaĩ laraũ raũ khaucă, cwaĩdò malan yaõ akhein
(14) daõ akaũ, malanklan tyanlan libõn ba cõ da
nathăn, tamālan ũkaũ nu, malanklan da.

Tamālan takrautayaò taũba da kalăn

47. Kăn tamahtan tamālan kòmiti mahtan taiphlõnhtan aò,
tamālan aklan (25) kaũ, cwaĩ ta-u tapaõkhau takrautayaò
aò môn lahan kaũ nu, tamālan takrautayaò mè, taũba da.

Tamahtan tamālan lahan, bakyă tabanaũ kanaõ nănkħũ

49. Kăn tamahtan tamālan kòmiti khaună nu, dõ kòmiti
taklăndeĩn aò akaũ-
- (a) Kăn tamahtan tamālan kòmiti nu, tatyānlan tamālan
htaũcikra kòmiti mè, ba phonhtan dò, kăn tamālan
tama kòmiti aplaũ lahan, dõ kăn akaũ aò sũpăn
kănblonphao tasaikwan aphonkaũ aplaũ lahan, pra
acăn athei lahan dò Karenni swĩlăn khũcũ aplaũ lahan.
- (b) Makaĩ kama laõhtan bábwaĩ da kăn kacôn khein,
takranhtan dò sũphao kănphao tathayũ nănkħũ, ba
phonhtan lu ba kòmiti lahan, kăru aphon lahan, ba
maphlu mablancũ dò pra kăru lahan da, cõkamõ
makaĩ lu ba wunhtăn lahan nu, phĩ tama kada mè, ba
niswĩ mangaõră dõ kăn ta-u tapaõkhau Council dò
mahtan da.

Tama mangaõră mablancũ dò sũpăn kănblonphao tasaikwan aphon lahan

50. Beĩ tyanlan kacôn kein Karenni kănkaũ lu ba, tamālan
lahan ,tamā, tayũkhlai lahan akhein nu, ba mangaõră
mablancũ dò lăhti lănkăn aòkhai, sũpăn kănblonphao
tasaikwan aphon lahan dò tamahtan tamālan, ta-u
tapaõkhau, taciran tama pũraũ.

Tamahtan kǎn tamahtan tamālan kòmiti talantaǐblon

51. (a) Kǎn tamahtan tamālan kòmiti mē, cwaǐdò Karenni kǎn kacôn khein takranhtan lahan aò akaũ, makaĩ kamalaǎ bábwaĩhtan da sũkǎnnǎnkhũ tayũkh lai dō tacǎntalá tama lahan nu, makaĩdò mahtan da lu ba tamahtan tamālan lahan nǎnkhũ, ba ká dō mahtan ba kǎn tamahtan tamālan kòmiti talantaǐblon.
- (b) Kǎn tamahtan tamālan kòmiti talantaǐblon thayǎn mē, syantaǎ (6) lǎ lablan ba ma ba.
- (c) Kǎn tamahtan tamālan kòmiti talantaǐblon htũhtòn lahan mē, cwaǐdò tyanlan aò arĩkaĩ ũkaũ bahtũ nu, tamahtan tamālan kòmiti khaunǎ, ba ká talantaǐblon .
- 1) Taluba makaĩ, kaprĩpranhtan Karenni kǎn kacôn khein takranhtan .
 - 2) Taluba makaĩ, kamahtan Karenni kǎn tahtũhtòn tamālan dō ka sǒnkaĩ tamālan.
 - 3) Karenni kǎn ta-u tapaǎkhau Council aphon ta-aũlanyǎlan aò akhein.
 - 4) Karenni kǎn praciran kacao ta-aũlanyǎlan aò akhein.
- (d) Tahtũhtanhtòn akheinklan nǎnkhũ, dǎ tamahtan tamālan kòmiti aplaũ lakhaǎ kakhau ba kwĩhtan mē, tamahtan tamālan kòmiti khaunǎn nu, ba ká ba tamahtan tamālan kòmiti talantaǐblon.
- (e) Kǎn tamahtan tamālan talaitaǐblon nu, cwaǐdò malanyaǎ aò tamālan, tamālankhlai aò ba ma ba.

Kǎn tamahtan tamālan kòmiti talantaǐblon tatǒnkhau tǒnbá

52. (a) Dǎ kǎn tamahtan tamālan talantaǐblon nu, aplaũ bahtan bwaĩ (75) yakaũ mē, talantaǐblon tǒnkhau tǒnbá.
- (b) Dǎ kǎn tamahtan tmālan talantaǐblon htũhòn akaũ nu, aplaũ lakhaǎ kakhau ba htan mē, talantaǐblon tǒnkhau tǒnbá.

Kăn tamahtan tamālan kòmiti talantaĩblon tarwaĩlanklan

53. (a) Dỗ kăn tamahtan tamālan kòmiti talantaĩblon tarwaĩlanklan taõthá rĩdau lahan mề, pra ahtan dỗ talantaĩblonkaũ aplaũ (75) yakaũ , ba phĩ tathayũ mề dồ rwaĩlanklan da.
- (b) Dỗ kă tamahtan tamālan kòmiti talantaĩblon tarwaĩlanklan thayăn aò lahan mề, pra atan dỗ talantaĩblonkaũ lakhaõ kakhau, ba phĩ tathayũ mề mề, rwaĩlanklan da.

Taphĩ kăn tamahtan tamālan kòmiti aplaũ lahan takamā

54. (a) Kăn tamahtan tamālan kòmiti aplaũ lahan nu, ba malon mamă cwaĩdò tyanlan aò ta arĩkaĩ ũ laraũ raũ numề, ba bao-u htũbyan tamahtan tamālan kòmiti aplaũ lahan dồ ba phĩ takamā.
- 1) Tadeinbá yákaĩ Karenni kăn, tateĩtamaõ dồ tamwaĩtahăn.
 - 2) Tadeinbá yákaĩ kacôn kheĩn takranhtan ũkikaũ aò, tamalan aklan laklan klan.
 - 3) Tathamũ thari cồ aò, ta-an samyaõ.
 - 4) Tamalon mamă takamādaũ aò laswĩ swĩ.
- (b) Cwaĩdò tyanlan aklanphao (a), aklanphaosyan (1) (2) (3) (4) kaũ arĩkaĩ aò nu, beĩ bao-u htubyan aplaũ lahan kheĩn, dỗ kăn tamahtan tamālan kòmitikaũ tathayũ klãndeĩ akaũ, ba phonhtan tahtũhtòn tabao-u htubwan Commission laki htaũ, tabao-u htubyanlaõ lahan nu, ba taihtan danhyũn ba dỗ tamahtan tamālan kòmiti aò.
- (c) Kăn tamahtan tamālan kòmiti nu, ba phĩ tamakamā ba tai mề, ba tonhtan aplaũ ũpra dỗ Karenni kăn, taciran ho kacao .
- (d) Kăn taciran ho kacao nu, aplaũ ũpra takamā aò ba tai mề, ba bwaisõnkaĩ aplaũ ũpra dỗ anăn tamakaũ dồ, cwaĩdò tamālan aò ba malaileĩn taphiyě.

Dỗ sũkãnbloñ dồ kãn kacôn tamangaõrã bakyã tamahtan tamālan.

55. Akhein kanaĩ mahtanyaõ aò tamālan lahan nu, cwaĩdò kãn kacôn khein takranhtan aò, tyanlan mahtan lũlwa da blãnmè, ba mahtan dồ khã cồ blãnlũ yaõpã dồ Federal Demokreci taklãndein.

Kãn kacôn khein, tamahtan tamālan takrautayaò lahan

56. Kãn kacôn khein, tamahtan tamālan takrautayaò mè, mahtan tamālan cwaĩdò tyanlan ũkaũ , cồkamõ kasan takrau tayaõ lahan numè, aòlaõ dồ kãn cudeĩnkaũ.

- 1) Kãn tarahãnyũ tama,
- 2) Kãn tacaũta-õn yĩpãn dồ yĩ
- 3) Bakyã tapãnkhlai paĩkhlõn tõnnõn dồ hankhaulăkrau
- 4) Ta-u tapaõ hankhau kaphrĩ kacòn
- 5) Tapãnkhlai paĩkhlõn bakyã hankhau,
- 6) Tabaũ dồ talaõ saũbaĩ
- 7) Bakyã taraotara thwaikaĩ cồ da dồ taraotara thwaikaĩ da lahan arĩkaĩ,
- 8) Klanmĩ tapheitama
- 9) Kãn khlaipau khlõnlu
- 10) Kãn tahaitabaũ
- 11) Kãn tatheingã
- 12) Bakyã tahtõn arĩkaĩ dồ tanwĩ arĩkaĩ lahan,
- 13) Kãn taki
- 14) Bakyã kãnkaũ pra swaĩkhõn lahan dồ pra karaĩ lahan nãnkhũ,
- 15) Tamapũmĩ tama
- 16) Kãn tathũ thamũ

- 17) Kǎn tamakǔ tama, mōnkaphrǐ tamakǔ tama, taprī tasǎ
tama dò talǔcein takǎ tasǎ takǎ tama lahan,
- 18) Bakyǎ tapankrau tama lahan,
- 19) Bakyǎ wunhtǎn tamālan lahan,
- 20) Bakyǎ kǎn lakǎn dò lakǎn kalan maraǒ mablon da
nǎnkhǔ tama lahan,
- 21) Hyûn tapônli, bakyǎ taphî tayǒn tapôn hankhau tama
lahan,
- 22) Dǒ kǎnkaǔ tataukhlaitaukhlǒn tama lahan,
- 23) Takamā tamālan dò tasǒn-i tamālan lahan,
- 24) Tamahtan kǎn tamālan, tamālan
- 25) Ta-u tapaǒkhau kǎn, tamālan,
- 26) Kǎn taciran tama , tamālan,
- 27) Kǎn bakyǎ kǎnphao nǎnkhǔ, tamālan,
- 28) Kǎn bakyǎ, pralau ta-aò ta-u cirò tamālan
- 29) Kǎn nǎnkhǔ, bakyǎ sǔkǎn kǎru arīkaǐ

Kǎn tamahtan tamālan kòmiti tama akhein,

57. Kǎn tamahtan tamālan tama akhein mè, tasaikwan caǔ
bacǒmwaǐ taǔ dǒ kacôn khein htaǔ. Blǎnmè, dǒ sǔkǎn
akhein aklan akaǔ, kacôn khein mǒnnein mǒnlǎ mè, ngǐ taǔ
(4) nein khaucǎ, ǔ akhein nu, mahtanblan tarauhtan ba cǒ
da mè, lūdò ǔki mǒnnein mǒnlǎ mè, dǒ kǎn taphî
nithûnihwǐ tathayǔ klǎndein akaǔ, malai lein da mǒ.

Kacôn khein Karenni kăn taciran tamaũ tama

Bakyă kăn taciran tamaũ nănkħũ tamakhlai kanaõ lahan

59. (a) Makaĩ ka malai da kacôn khein Karenni kăn taciran tamaũ tama nănkħũ, ba mahtan ba taciran tamaũ lŭlwa àò tamakhlai laraũ.
- (b) Dõ taciran tamaũ nu, ba phi kanaõ dõ tyanlan ũkaũ dò ba ciran ba-
- 1) Ba ciran lŭlwa dõ cwaĩdò tamālan àò akaũ,
 - 2) Cwaĩ tamālan madidănkaũ bacõmwaĩ mè, ba ciran tamaũ dõ sŭkănpħao lăngă,
 - 3) Tamaũ lahan nu, cwaĩdò tamālan àò akaũ, talaõcein dò tahtũkhi ceinblan ba àò,
 - 4) Bakyă dõ sŭkănpħao lapra dò lapra tahtũhtantaõ arĩkaĩ lahan nu, dõ tamālan khlaikaũ ba lĩkhlăn cŭ ba,
 - 5) Beĩ phĩ pra ma takamā tadan khein, ba rwaĩlai dõ anănthũ tapheitama taraõceinblan.
- (c) Tabakyă takamā tamālan laswĩ swĩ mètî, takrautayaò blanceinkhyŭn ba cõ àò.
- (d) Pra ma takamā lapra pra mètî, beĩ anănthũ ma takamā khein, àòlanklan yaõ bakyă tamālan akaũ, ba ciran ba. Cõkamõ phĩdandau anănthũ cwaĩdò tamālan ũraũ àò tadan cõ da.
- (e) Lapra pra nu, taciran da taciran hokaũ takamā laraũ nănkħũ, takamā àò badĩbada dò naũ ba taciran mètî, ta naũba tablailũ dõ tamaũkaũ mètî, cwaĩdò tamaũ badĩbada ũki tanaũ ba taciran bacõmwaĩ ta naũba tablailũ dõ tamaũkaũ ũki lahan nu, dõ taciran ho alũtõn mè, ba bwaikaĩ htaũ, beĩ kaciran ciblan tamaũ ũki nănkħũ tamā tanõnngaõ ba cõ àò mè, tamaũ ũki nănkħũ, pra ũpra nu, bao-u htubyanblan anăn cõ da.
- (f) Dõ kăn taciran tamaũ tama nu, kăn taciran tamaũ kacao tamalanklan tamā mè, ba lĩkhlăn htaũ ba.

Kăn taciran tamaũ takrautayaò

60. (a) Kăn tamahtan tamālan kòmiti nu, dỏ sủpăn kănblonphao tasaikwan aphon lahankaũ mahtanyaỏ aỏ taciran tamaũ tama lahan nẵkhủ, mahtanyaỏ bakyả taciran tamaũ tamālan lahan nu, ba mangaỏrả mablon dỏ kăn taciran tamaũ nẵkhủ, ka sỏn-i tamālan lahan mề, ba mahtan ba.
- (b) Taciran tamaũ ho tamā tanôn laki (bacỏmwaỉ) tarwaỉlanklan laki nu, ataủ dỏ aba da dỏ bakyả pủpra dỏ kăn ta-u tapaỏkhau tama pủraỏkhau.
- (c) Ba bwaipảkhu yỉpăn taciran tamaũ dỏ sủkảnphao nẵkhủ taciran tamaũ. Dỏ sủkảnphao dỏ yỉpảnkaủ mablon talon tamả lahan nu, ba ciran tamaũ dỏ sủkảnphao păn taciran tamaũ kaủ.

Taciran tamaũ tama

61. (a) Kăn tamahtan tamālan kòmiti nu, malaỏhtan kăn taciran tamaũ tamālan dỏ baỏhtan taciran tamaũ ho kacao, mônkaủ taciran tamaũ ho lahan dỏ weinmôn taciran tamaũ ho htaủ, taciran tamaũ takrautayaò mề, ba phỉlan dỏ taciran tamaũ ho kacao dỏ taciran tamaũ ho pủtỏn aỏ.
- (b) Dỏ sủpăn kănblonphao tasaikwan aphon lahan mônkaủ aỏ, anẵnthủ mahtanyaỏ taciran tamaũ tama nu, ba sỏn-i dalaileỉn.
- (c) Dỏ taciran tamaũkaủ, ka phonhtan taciran tamaũ ho ủ lahan mỏ.
- 1) Kăn taciran tamaũ hokcao,
 - 2) Mônkaủ taciran tamaũ ho lahan, dỏ sủpăn kănblonphao tasaikwan aphon lahan mônkaủ aỏ taciran ho lahan,
 - 3) Weinmôn taciran ho lahan.

- (e) Dỗ kăn taciran tamaũ tamakaũ nu, takamā lahan mề-
- 1) Taciran tamaũ tală àò praciran tamaũ taciran rwaĩlanklan tapheitama akaũ mềrì,
 - 2) Taciran tamaũ tală àò praciran tamaũ , taciran rwaĩlanklan mề, taciran malanklan cở bábwaĩ teĩmaỏ da akhein aklankaũ nu, dỗ taciran tamaũ tală àò praciran dò pra căn da nāthei tahtôn tanwĩ tamālan bacỏmwaĩ, sủphao kănphao tayũan àò pra lahan pablon, taphonhtan taciran teĩmaỏ aphonkaũ ciran taciran tamaũ tamakhlai akaũ mềrì, cwaỉdò tabama tamakhlai akaũ, ciran dò malanklan ba da.
 - 3) Beĩ phonhtan taciran teĩmaỏ aphon khein , makaĩ pramu kapacũ syantaỏ (30) yakaũ nu, ba rwaĩbyan mahtan ba.
- (f) Dỗ kăn taciran tamaũ ho kacao tataihtanphlôn ba cở àò khu mề, bakyă ta cở theĩmaỏ tamaũ lahan nu, bakyă pra nủpa nủdeĩn mề, dỗ tathayũ akaũ bakyădò tahtôn tanwĩ pũru pũkhan àò mềrì, tamangaỏră malĩ makhlăn akaũ mềrì, ba malĩ mahtaũ ba da.

Kăn taciran tamaũ hokacao

62. Kacôn khein kăn taciran tamaũ hokacaokaũ kăn taciran tamaũ aphon nu, ba phonhtan dỗ pra tacă tada àò cwaỉdò tyanlan kanaĩ ũkaũ praciran asyantaỏ (3) pra taũ daukhlôn (5) pra.
- (a) Karenni sủphao kănphao bacỏmwaĩ kăn taphĩ nithũnihwĩ Council tahtôncũ dòn cũ ba àò,
 - (b) Ma ba taciran tama syantaỏ ba àò (7) nein, bacỏmwaĩ amwaĩ prathei prada tamālan nu, kăn taphĩ nithũnihwĩ Council taphĩ tamanăn ba àò,
 - (c) Ba theingă rwaĩcăn tateĩ tamaỏ angau aprì dò, ba mwaĩ dỗ pra côn pra cwan.

Tarauhtan phi, kăn taciran tamaũ hokacao, praciran lahan tapheitama.

63. Kăn taciran tamaũ hokacao, praciran lahan nu, ba rauhtan phî tama manaĩ dò ử.

- (a) Kăn tamahtan tamālan kòmiti tamangaỏră đố Karenni kăn taphî nithûnihwỉ Councilkaũ ào htaũ, ba phonhtan kăn taciran tamaũ hokacao, praciran lahan tarauhtan Commission aphon.
- (b) Commission nu, makaĩ ka ka malanklan ba da kăn taciran tamaũ hokacao praciran lahan myan cirò mè, ba taihtan danhyũn đố kacôn khein kăn tamahtan tamālan kòmiti ào.
- (c) Kăn tamahtan tamālan kòmiti aplaũ thyũncòn nũcòn tathayũ ba ào mè, taciran tamaũ hokacao, praciran lahan nu, kăn ta-u tapaỏkhau Council khaunăn phî nita da.
- (d) Đố kăn taciran tamaũ hokacao, praciran lahankaũ, rauhtan dò adaupră ửpra mè, kăn ta-u tapaỏkhau Council khaună nu, ba phî nita dò praciran kacao.
- (e) Tanaũ ba taphî nita đố kăn taciran tamaũ praciran ửpra nu, ba mwaĩ đố sũkănnănkھũ pati aphoncaũ laraũ raũ bacỏmwaĩ, ba mwaĩ wunhtăn mè, beĩ phî praciran nita khein lablanhtai, ba sỏnkaĩ đố bakyă sũkăn pati bacỏmwaĩ, aphoncaũ bacỏmwaĩ wunhtăn nita lahan.

Taciran tamaũ ho kalăn

64. Kăn taciran hokacao nu, ba ào đố tacaũta-ỏn ào dò ba bwai đố makaĩ kama ba raỏ taciran tama lahan da kalăn đố Karenni kănkau ào laklan .

Tarauhtan phî praciran lahan tama

65. Cwaïdò kăn taciran tamālan, kh lai tamālan aò akaũ, pŭraũ pŭtŭn praciran lahan nu, ba rauhtan phî nita cwaïdò pra ũkaũ.
- (a) Pra mwaĩ dŏ ma an tamālan tattheingă tapeitama lahan,
 - (b) Ba mwaĩ dŏ praciran au CDM tama lahan,
 - (c) Ba mwaĩ dŏ sŭpăn kănblonphao tasaikwan aphon, phîlan nita aò lahan,

Praciran lahan tama akhein

66. (a) Praciran lahan tama ahtŭ aya akhein nu, taũ dŏ kacôn khein htaũ akaũ.
- (b) Praciran nu, beĩ ma nita tama dò ba thŭ ba mã kaĩ mèrî, tahaitabaũ khaucă maleĩn tama ba cŏ da mèrî, ma talon tamădau khaucă, cŏ ră ma, cŏ kôn ma pè praciran tapeitama ba tai mèrî, cwaïdò tamalankaũ aò, ba bwaikhublan praciran taŏ khupra.

Kăn taciran tamaũ hokacao taciran da takrautayaò

67. Kăn taciran tamaũ hokacao nu, mwaĩ kăn taciran tamaũ da takrautayaò alŭkhlŏn dò, ciran tamaũ cwaïdò tyanlan ũkaũ ba da.
- (a) Bakyădò khŭcŭ/swŭlăn lahan kacôn, talanhtein lanhtă arîkaĩ lahan, htŭhtan da tamaũ lahan,
 - (b) Tadanhyŭn ceinblan aò, tamaũ lahan,
 - (c) Taciran ho laki dò laki taphîlai phîcein aò tamaũ lahan,
 - (d) Talanhtein lanhtă aò da kăn kacôn khein takranhtan lahan arîkaĩ,
 - (e) Taphîlan nitali arîkaĩ lahan,
 - (f) Tasaikwan să-an baòtaŏ khandeĩn aò, tamaũ lahan.

Mônkaũ àò taciran ho lahan dò đố kănkla tồn taciran ho lahan, taciran takrautayaò

68. Mônkaũ àò taciran ho lahan dò đố kănkla tồn taciran ho lahan , taciran takrautayaò nu, cwaĩdò kăn taciran tamaũ tamālan aònu, ba phî ba nita.

Tablailũ

69. Praciran lahan nu, tanithûyaố mathamốn , talon tamă takamā bacômwaĩ mè, caũ ba naũ ba taciran.

Tarahănyũ ba praciran lahan

70. Đố kacôn khein nu, kăn taphî nithûnihwĩ Council mè, phi tama nita àò praciran lahan, bakyă tamahtan taciran tama khein, anănthũ tathamyũn tabayônbană dò tacaũta-ốn nănkhũ, baphî ba tarahănyũ , cởkamố ba phî ba nita, khan ba nita.

Pŭraŭ nănkħŭ tataiphlŏnh̄tan

(General Provision)

Kacôn khein takranhtan akhein

71. Kăn kacôn khein takranhtan akhein nu, taŭ dŏ tasakwan kacôn kheinhtaŭ nu.

Taphinaŭ lanklan da, kacôn khein takranhtan

72. (a) Karenni kăn taphî nithûnihwŭ Council, kacôn khein takranhtan lahan nu, dŏ kăn taphî nithûnihwŭ Councilkaŭ, ba mangaŏră klandeîn malanklan ba.
- (b) Kăn kacôn khein takranhtan ũ lahan nu, dŏ kănkăŭ aò tasakwan aphon lahan pŭphon pabloncŭ aò, tasakwan acôn lahan talantaïblondau kaŭ, malanklanthă dò ba phinaŭ lanklan ba. Beï phi lanklanhtaŭ ũdaŏ dò, ba malaŏhtan taleîn ba.

Taprancein malanklan kacôn khein takranhtan lahankaŭ aò arîkaï lahan,

73. Ba thayŭ prancein mabwaïhtan kăn kacôn khein takranhtan ũkikaŭ aò tatanlan arîkaï laki ki mè, ba mangaŏră lŭkhlan dŏ kăn taphî nithûnihwŭ Council aphon lahankaŭ kacôn dò, aphonkaŭ 75 yakaŭ tathayŭ ba aò mè, dŏ tarwaïlanklankaŭ pranceinblan, mabwaïhtan da.

Taphonhtan Commission lahan

74. Dŏ kacôn kheinkaŭ, Karenni kăn taiphlŏnh̄tan tahtŭhtòn tamālan lahan mè, makaï kamalaŏ bábwaïhtan da nu, cwaïdò kăn taphî nithûnihwŭ Council tayŭkhlay aò, kăn ta-u tapaŏkhau Council nu, ba phonhtan á cwaïdò tyanlan Commission ũ lahan, cŏkamŏ lu ba Commission lahan.

- (a) Pralau tabanaŭ Commission
- (b) Pramu dò picăphao nănkħŭ Commission
- (c) Pra khaô tasaitapaï lahan nănkħŭ Commission

Bakyă rwănkrau nănkħŭ tataiplhŏnhtan

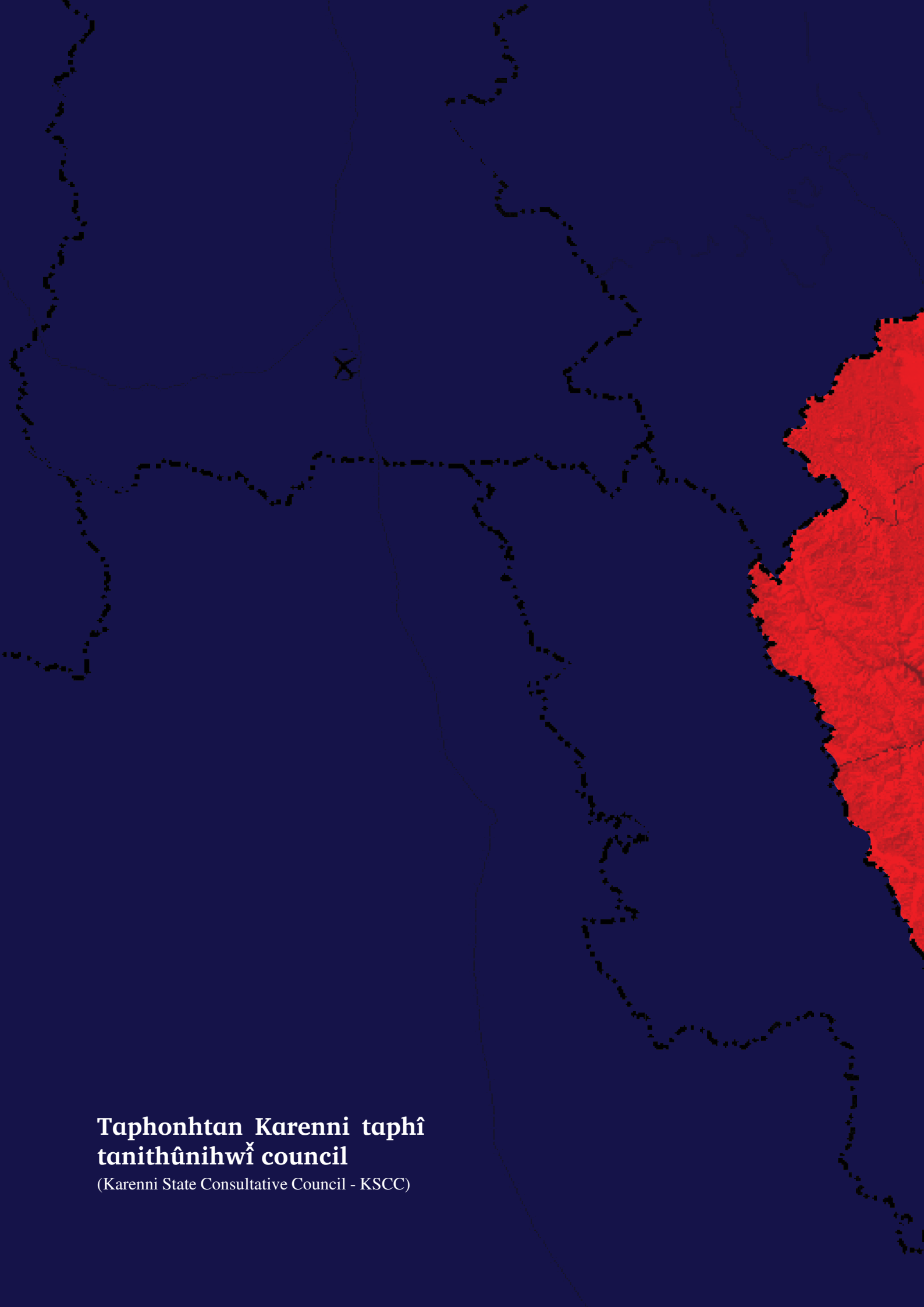
75. Karenni kăn ta-u tapaŏkhau rwănkrau pán nu, ba tyanlan bakyă kăn rwănkrau nănkħŭ tamakhlai dò kăn taphî nithûnihwŭ Council mē, ba malanklan taiphlŏnhtan. Tamalanklan htaŭyaŏ kăn rwaŭkrau tamakhlai ŭki mē, bloncŭ kăn taphî nithûnihwŭ Council, kacôn khein kăn tamahtan tamālan, kăn ta-u tapaŏkhau, kăn taciran tamaŭ tama pŭraŭ nu, ba laicŭ sŏn-i ba.

Dŏ taplŭ talaī akhein, takranhtan lahan

76. (a) Beŭ kacôn khein htaŭ, taplŭ talaī akhein nănkħŭ, makaŭ phonhtan da ta lu ba taphonhtan akahti tamālan laraŭ ka da dò, makaŭ kaphonhtan da taplŭ talā akhein, acŏya nu, ba phonhtan rŭ taprŭpranyaŏ tama kŏmiti laki mŏ.
- (b) Kacôn khein ba htaŭ dò Karenni kăn taphî nithûnihwŭ Council nu, ba taiphlŏnhtan tamahtaŭ makaŭ hŏ kăn kacôn khein takranhtan ŭ lahan.

Takhan nita malaŏ bábwaŭhtan kacôn khein takranhtan lahan

77. Pabloncŭ dŏ Karenni kăn taphî nithûnihwŭ Councilkaŭ aphon lahan numē, cwaŭdò kăn kacôn khein takranhtan ŭki aŏ , kănkaŭ tacwaŭcŭ nănkħŭ, Demokreci nănkħŭ dò ta-u apaŏtaŏ da mē, ka sŏn-i malaŏhtan khein nu, dŏ tamaraŏ mablon akaŭ, ba laicŭ bábwaŭ, phi nita ba mahtan ba.
78. Rŭdò malanklan kăn kacôn khein takranhtan ŭki, kăn taphî nithûnihwŭ Council phonhtanyaŏ aŏ, bakyă kăn takranhtan ta-u tapaŏkhau kŏmiti lahan dò bakyă tamacŭ sŭkănp hao kŏmiti lahan mē, beŭ malanklan kăn kacôn khein takranhtan ŭki taŭ, anŭ athă nu, ba aŏ ba dŏ kăn ta-u tapaŏkhau Council taprŭ tapran kală.
79. (a) Kareinni kăn taphî nithûnihwŭ Council pablon, kacôn khein takranhtan ŭki aŏ akaŭ, taphonhtan laŏhtan aphon pŭphon nu, ba theingă laicŭ Karenni kăn kacôn khein takranhtan ŭki mē, ba phi ba ta-aŭlan yălan.
- (b) Pablon dŏ kăn taphî nithûnihwŭ Councilkaŭ tasaikwan aphon bacŏmwaŭ acŏn pŭcŏn mē, ba laicŭ nădeŭn kăn kacôn khein takranhtan ŭki.
80. Kăn kacôn khein takranhtan ŭki nu, lă kanaŭkhein tasaikwan cŭ taŭ, cŭnăshyin htŭmă khein akaŭ, ba sŏn-i mŏ.

**Taphonhtan Karenni taphî
tanithûnihwî council**
(Karenni State Consultative Council - KSCC)